

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. VI. Paupertas in vsu rerum absque vitio proprietatis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

CAPVT VI.

PAUPERTAS IN VSV RERVM *absque vitio
proprietatis.*

VM RELIGIOSVS, ETIAMS I RERVM omnium dominio renun-
 ciet, non possit viuere absq; multarum vsu, vt vitam iuxta qua-
 litatem suæ personæ possit conseruare operæ pretium erit,
 modum explicare, quo possit illis vti absque violatione voti
 paupertatis, & admissione vitij proprietatis tam interiùs, quã
 exterius. Et vt à primo incipiamus perfecta interior paupertas in eo cõsistit,
 vt res sit à rebus omnibus, quibus vtitur, auulsam: ne tanquam proprias,
 sed sibi accommodatas habeat: paratusq; sit ad eas cum animi æqualitate re-
 linquendas, quando cunq; id Prælati voluerint. Et contra vitiosa interior
 proprietatis consistit in affectu inordinato ad res, quibus vtitur: possidens e-
 us quasi proprias; & iniustitiam reputans, si ipsi auferantur. Cuius inordina-
 tionem, ait Sanctus Gregorius, agnoscere ex tribus indicijs; *Primum* est, si ni-
 mium tristetur Religiosus, quando res huiusmodi Prælatus ei aufert; abs-
 que dolore enim relinquitur, quod sine amore possidetur; nec quisquam
 grauius fert ab eo recedere, quod non amat. Quod tamen si cordi amoris
 spino adherescat, grauius fert à se illud separari, quemadmodum em-
 bricam siue membrana carni valde fortiter adherens, non potest ab ea
 sine dolore & pœna seungi. *Secundum* indicium est, quod sibi timeat, ne res
 illi ipsi auferatur. Quod enim quis res terrenas plus amat: eò plus timet eas
 auertere. Et vt dixit Dauid, *a sepe illic trepidatur timore, vbi non est timor*, nec
 causa timendi. Et ex vtroque hoc indicio *Tertium* oritur: nempe si conten-
 tione ac turbatione sese defendat; quando superior vult res illas auferre.
 nam ibi est grande studium defensionis: vbi est grauior vis amoris. Quod
 Christus Dominus omnibus Christianis dixit: *h qui vult tecum inuicio
 contendere, & tunicam tuam tollere: dimitte ei & pallium*; cum tamen vtrumque
 minus sit: quanto erit magis æquum, vt, cum Prælatus aliquid aufert Reli-
 giosus, hic etiam reliqua offerat, quibus vtitur: ostendens, quàm sit à rebus
 omnibus & affectu earum auulsus. Nec solum ita exutus esse debet affectu
 rerum maioris momenti; sed etiam parui. Nam vt Sanctus Dorotheus
 ait: ista letitia cuiusdam genus est, res valde preciosas reliquisse, & nimium
 affectum in rebus paruulis collocare. Et parum referre existimat
 Sanctus Bernardus, quod res parua sit, aut magna: si affectus ad illam est
 inordinatus.

Cassianus l.

7. c. 22.

Lib 31. mor.

c. 8.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

c. c.

bMat. 3. 10.

S. Bonau. in

specul. disc.

l. 1. c. 4.

Ser. 3. serm.

de trib. Or-

dinib. Eccl.

ET tolerabilius videtur plus diligere, quod est magis preciosum, nam quod res est vilior, eò est abiectio animi maior, permittere te captivum ab ea teneri, cum imminutione amoris, quem tuo debes Creatori. Et licet dicere, quod S. Dorotheus Discipulo suo dixit, quem videbat habere affectum ad cultrum, quo scindebat panem: quid potius tibi vis; servare huius cultri, an Christi? huiusmodi enim affectus (vt Sanctus Bonaventura dicit) indicia sunt insignis tepiditatis in amore Christi; exiguntque internam deuotionis. Nam quemadmodum æstiuo tempore vestes superfluas deponis, contentus aliquam retinere, qua te tegas; & adhuc eam curas non tingi, nec multum corpori adherere; & contra in hÿeme cupis, & plures esse vestes, & bene contrahi: ita indicium est, te frigere in amore Dei tenentis celestium, si nimium rebus terrenis adherere. Si autem Divini amoris igne sis accensus, contentus eris rebus tantum necessarijs, imò & ab his te auelles non affectu tantum, sed verbo etiam & modo loquendi, vt sanctus Basilius suadet: & ita antiqui Monachi seruabant, de quibus resert Cassianus: magnæ inter ipsos culpæ tribui, si quis verbo illo *MEVM* videretur, dicens, meum librum, aut meam vestem. Nam neque lingua proferebant sonum proprietatis, quantum minus eam in corde habere. Et quoniam hoc verbum frigefacit charitatem, estque causa discordiæ: volebant illud ab ordinario suo colloquio exulare. Et cum reuera omnia essent illius communia. genus quoddam mendacij reputabant vt verbo *MEVM*, quod significat esse loquentis proprium, Ex quo etiam fit, vt eadem modesta ne res ipsæ communitatis sint amandæ, aspiciendo eas (vt ait Sanctus Dorotheus) non animo proprietario, qui cordis pacem nobis auferat, aut in eis procurandis, aut conseruandis, & distribuendis aliquam inordinationem inferat; sed animo verè Religioso, tanquam res Deo consecratas: quæ amandæ non sunt, nisi iuxta voluntatem ipsius Domini, cuius illæ sunt. Notamen (vt idem Cassianus dixit) continendæ sunt, aut lacerandæ; sed vterandæ, & conseruandæ sicut ipse Dominus, cui illæ sunt consecratæ, dignus est.

Ab hac interiori paupertate rectitudo oritur & ordo exterioris, quæ multos habet gradus: sed præcipui in eo consistunt: vt Religiosus nihil de rebus Communitatis proprio suo arbitratu sibi vlturpet; nec ab alio accipiat, nec expendat, aut alienet, aut alicui alteri, quicumque ille sit, tradat, neque apud se retineat, quasi sibi occultè seruans: nisi conscijs & approbatus Prælati. Hæc enim omnia rectè tendunt contra ipsum votum, quod Religiosus non solum renunciat proprietati rerum omnium, quas habet in sæculo; sed etiam quas habere poterat; & ita reddit se incapacem ad illam habendam tanquam Dominus eius proprietarius: imò etiam ad vtilitatem pro suo libitu. Quando igitur aliquid occultè accipit, ac tegitiam

*Lib de pu-
ritate vita
c. 4.*

*Reg. 37: ex
Fufis.
Lib. 4. c. 19*

Ser. 4. c. 5.

Lib. 4. c. 20.

2.

eius Dominus, & profno libita, eo vti, quare censetur quasi fur: qui v-
 luptat ali- um, sibi que applicat. Ideoque Sancti Patres feuerissime hoc de-
 lectum punierunt: vt si quid pecuniae inuenirent apud aliquem Monac-
 ham post mortem; non eum cum ceteris sepelirent; sed seorsum in aliquo
 loco abiecto; in quo simul inuentam pecuniam ponebant, dicentes: *Pecunia
 ista: cum sit in perditionem.* Et Sanctus Augustinus noluit cuiusdam pro-
 prietarij hereditatem pro sua Ecclesia acceptare: ed quod eam reputaret
 non Dei: sed Dæmonis fructum. Hæc item proprietas (vt S. Basilius ait) est
 indicium defectus fiducia de providentia Diuina. Propterea enim sibi v-
 luptat, quod non licet neque expedit: quod vereatur sibi defuturum, neq;
 Deum Dominum nostrum, neque Religionem ipsam ipsi prospecturam. Et
 quia incipit esse Deo infidelis ed tandem peruenit, vt fiat proditor; & alter
 iudas efficiatur, qui furabatur ex ijs, quæ ad communitatem Apostolorum
 pertinebant: & tandem proditor factus est Magistri sui, tradens eum pro
 triginta argenteis; ac denique à Collegio ipso Apostolico se segregauit. Re-
 ligiosus itaque Proprietarius Deo est infidelis, & quod in ipso est, destruit
 Communitatem, & diuisionem in ea facit; malo que exemplo suo illam
 scandalizat, ac tandem eam deserit. Vbi enim omnia sunt communia, non
 potest viuere, qui aliquid habet proprij. Idem confirmat Cassianus com-
 parans huiusmodi proprietarium e *Giezi* illi, qui, inscio Elifæo Domino suo
 aliquid accepit à *Naaman*: quamobrem *adhesit ei lepra Naaman*. Lepra e-
 nim secularium cupidorum transit ad Religiosos proprietarios, cum ali-
 quid ab eis occulte accipiunt. Et quemadmodum *Giezi* exclusus fuit à do-
 mo & seruitio Prophetæ: ita hi non possunt in domo Dei & obsequio
 Christi Domini, qui huiusmodi leprosum societatem detestatur, perma-
 nere. Et (vt Sanctus Bernardus ait) à Collegio Apostolico excluditur tan-
 quam reprobus, qui oculos habet, in quibus aliquid vt proprietarius, aut a-
 liquam eius cupiditatem abscondit. Nam etiam sunt oculi propriae volun-
 tatis in quibus cupiditas latet; sed suo tempore erumpit ex eis lepra; ma-
 num extendendo etiam ad opus. Huic proprietarij affine est, quod quis de
 rebus Communitatis pro suo arbitratu disponat absque consensu Prælato-
 rum siue eas alienet, siue commodet, aut permutet: quicquid enim horum
 faciat, vsurpat dominium, quod non habet; ac disponit de re, quæ non est i-
 pſius; arque si effert; & alienat à se spiritum Religionis, retento sibi externo
 tantum habitu. Nam (vt Sanctus Gregorius ait) qui proprietatem admittit,
 opere ipso protestatur se cor Monachi non habere, nam proprietas illud
 et abicit, & absque spiritu relinquit; in cuius locum succedit spiritus huius
 mundi, quem antea reliquerat, & contemplerat. non enim contemnit iam
 mundum, qui querit in Religione aurum.

*S. Hieron. in
 epist. 22. ad
 Eustob. re-
 fert: duo: ca-
 sut.*

*S. Greg. 4.
 Dialog. c. 35
 De commu-
 ni vita Cler-
 icorum. c. 11
 S. Greg. lib.
 10. epist. 22*

*Lib. 7. c. 14
 c. 4. Re. 27*

*In id Ecce,
 nos reliqui-
 mus omnia*

Supra.

3.

Regul. 304.
bracio.
S. Bern. ser.
61. ad soror
in speculo
Monacho.

d Prou. 2. 9

e 1. Co 11. 22

Tract. de
perfect. c. de
Pauperi.

Ex hac interna & externa paupertate, quam diximus, deducunt S. Patres eius zelatores consilium quoddam saluberrimum non recipi a donatis aut munera à cognatis aut amicis, etiam cum superiorum facultate. Etenim hoc non fit contra votum paupertatis: ut plurimum tamen tenet contra eius perfectionem. Nam aut sunt esca & fomentum alicuius proprietatis, aut nimij affectus: eò quòd valde cor huiusmodi rebus vincitur, eoque facile deducitur, ut qui accipit, solus velit eis uti. Et præterea (ut Basilii perpendit) tria alia adfert non exigua incommoda. *Primum*, quòd ferè semper accipiuntur contra ædificationem, & cum detrimento ipsius cõmunitatis: culpa enim vnus facilè in ceteros redundat: quia omnes incantantur cupidi, aut deliciarum amantes, aut imperfecti. *Secundum*, quia etiam vendimus quodam modo nostram libertatem, & superioritatem ad reprehendum, exhortandum, ac docendum eos, qui munera nobis offerunt. Id enim insinuat Salomon, cum ait: *d Qui dat munera, animam auferit accipientium. Tertium*, quia occasionem præbet imminuendæ vnionis, & pacis inter domesticos, videntes quosdam nimium abundare, alijs verò aliqua deesse, & qui multum habent, videntur e confundere (ut Apostolus dixit) & pudet afficere eos qui non habent: quare hi alijs invidentes, vellent querere a quem qui etiam ipsis daret. vnde queruntur occasiones visitationum, quæ possent facile vitari; & queruntur amicitia noxia, in quibus multum temporis amittitur, spiritus refrigescit, & Castitas interdum amittitur ut in loco est dictum. His addit S. Vincentius Ferrerius: esse magnæ perfectionis non petere talia pro se, neque accipere etiam oblata, ne quidem sub pretextu ea distribuendi in pauperes: titulus enim pietatis erga alios facile conuertitur in proprietatem, aut sensualitatem erga seipsum vertendo in proprium vsum & sensualitatem, quod pro altero acceperat: Nec desunt incommoda implicandi se curis parum ad ipsius rem facientibus, distribuendi in pauperes bona aliena. Reliqui ego (ait S. Hilarion.) quæ habet propria, simul distribuam omnia in elemosinas, ut à curis me liberarem, & vis ut hoc onus nunc suscipiam distribuendi aliorum bona? Et quam à cupiditate & sollicitudine caueam, fortè non euitabò suspitionem; quòd si liquid mihi adhærescat: quam expedit præcauere; ut maiori cum puritate possem coram Deo & hominibus viuere.

Ex quibus deduco: duo defectuum genera posse in hac materia occurrere: alios contra votum paupertatis & regulas, in quibus eius materiam primitur; & hi sunt peccata lethalia furti, aut sacrilegi. quamuis, vbi tenetur quæ ut propria vsurpatur, est parua; aut si magna est, id accidit ex inuoluntaria, peccatum sit veniale; modò tamen statim atq; aduertitur, propria auferatur. Sunt tamen huiusmodi leuia peccata, valde periculosa: peccata

enim si iude à paruis furtis coepit; & g mentiri spiritu Sancto etiam in re mo-
 dica, & aliquid illi subtrahere etiam modicum ex eo, quod semel fuerat ob-
 latum: non est parua irreuerentia; nec paruum detrimentum adferunt simi-
 les inobedientia, vt postea videbimus. Alij sunt defectus contra perfectio-
 nem obseruationis voti: qui etsi non sint peccata, quando Regula ad id nõ
 obligat: sunt tamen imperfectiones, quæ valde obscurant spiritum pau-
 peratis, eiusq; excellentiam: ac proinde disponunt ad lapsum in culpas le-
 ues, quæ ad ipsas imperfectiones prope accedunt. Quare qui cupit esse per-
 fectè pauper: meritò illas fugiet. Et necesse est, oculos aperire, vt quis eas
 agnoscat: tegunt se enim sæpe pietatis aut necessitatis titulo: vt appareat in
 exemplis proximè positis. Huius generis sunt quædam res, quæ quod fiant
 cum facultate Prælati, non sunt peccata: habent tamen odorem quendã pro-
 prietatis & superfluitatis: quale esset, pensionem aliquam aut annuos reddi-
 tus per vitam habere, ad subueniendum proprijs necessitatibus. Quod licet
 possit esse expediens pro mulieribus, vt est in vsu apud Moniales non recol-
 lectas, sed quod ipsi conuentus non prospiciant illis de necessarijs: inter Re-
 gulos tamen, qui magnam profitentur obseruationem; & bona vtuntur
 moderatè, non est absque imperfectione; & indicium est animi parum tri-
 buentis Diuinæ providentiæ; & volentis valde securam habere suam com-
 moditatem & nunquam sentiendi effectus paupertatis, imò habere super-
 fluitas, quæ possit alijs dare: & rarò absque proprietario corde possidentur;
 nam si quid Prælati ei subtrahat: conqueritur & indignatur. Quod si id
 fuerit solo titulo nobilitatis aut antiquitatis: timendum esset, ne illis compe-
 tar quod S. Basilius dixit cuidam Senatori, qui ingressus Religionem, refer-
 rante in suam vsu aliquid suarum facultatum: *Et senatorem*, inquit, perdi-
 disti. *Et Monachum non fecisti*: aut certè non agis, nec contendis talis esse cum
 perfectione. Cuius indicium est: quod qui huiusmodi habent redditus,
 quando accedit spiritus ac deuotio: statim sentiunt impulsus aliquos Do-
 mini nostri, vt illos deserant; ipsum quæ cum maiori nuditate sequantur om-
 nem suam fiduciam in eo ponentes. Hanc in modum possunt esse in
 Religionibus imperfectiones aliæ, volentes proprietatem &
 superfluitatem, de quibus in proximo ca-
 pite agetur.

Iohan. 1. 6.
 Gal. 5. 3.

Perfectè
 pauper le-
 uissima fu-
 git.

Cap. 7. c. 19